

СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ПРОТОКОЛ № 3

Засідання робочої (проектної) групи в рамках «Проектування та оновлення освітніх програм» зі спеціальності 101 «Екологія»
від 14.03.2022 р.

ПРИСУТНІ: *голови проектних груп (гаранти):* доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри екології та ботаніки Скляр В.Г. (гарант першого рівня вищої освіти); кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології та ботаніки Кирильчук К.С. (гарант другого рівня вищої освіти); доктор біологічних наук, професор, декан факультету агротехнологій та природокористування Коваленко І.М. (гарант третього рівня вищої освіти);

члени проектних груп: кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології та ботаніки Клименко Г.О.; здобувач першого рівня вищої освіти Мурка І.С.; здобувач другого рівня вищої освіти Пяткіна О.В.; здобувач третього рівня вищої освіти Ярошенко Н.П.;

представники академічної спільноти та групи забезпечення – кандидат сільськогосподарських наук, професор Жатова Г.О., доктор педагогічних наук, професор Онопрієнко В.П., кандидат біологічних наук, доцент Баштовий М.Г.; кандидат біологічних наук, доцент Тихонова О.М., кандидат біологічних наук, доцент Бондарєва Л.М.; кандидат біологічних наук, доцент Скляр Ю.Л.; кандидат біологічних наук, доцент Зубцова І.В.;

здобувачі – Коршикова К.О., Коплик Я.В., Маруха Т.В., Новікова А.В., Аршакян Р., Заїка Д., Тебенко Ю.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Розгляд освітньо-професійної програми «Екологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія»
2. Розгляд освітньо-професійної програми «Екологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія»
3. Розгляд освітньо-наукової програми спеціальності 101 «Екологія»

Скляр В.Г., завідувач кафедри екології та ботаніки відзначила, що у зв'язку з повномасштабним вторгненням Збройних сил Російської Федерації на територію України (підтверджується Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ затвердженого Указом Президента України від 24 лютого 2022 року №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні») на тепер відсутня можливість повноцінного, широкого проведення засідання стейкхолдерів. За таких умов є посилена загроза життю здобувачів, роботодавців, академічного персоналу та інших зацікавлених сторін. Проте освітній процес не повинен зупинятися і ми маємо докласти максимум зусиль для якісної підготовки фахівців за дієвими освітніми програми спеціальності 101 «Екологія». Проєктні групи, у тому числі й в умовах воєнного стану, системно працюють над удосконаленням освітніх програм та накопиченням інформації від стейкхолдерів. Зараз ми маємо можливість обмінятися думками та вдосконалити освітні програми 2022 року для здобувачів першого-третього рівнів вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія».

Скляр В.Г. як гарант освітньо-професійної програми «Екологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, представила присутнім відповідну програму та зазначила, що освітня програма для здобувачів-бакалаврів 2022 року набору складена відповідно до Стандарту вищої освіти України, містить свою особливість (унікальність), відповідає місії та стратегії ЗВО. У ній враховано пропозиції, що надійшли від стейкхолдерів, а саме:

- дисципліна «Соціальна екологія» включена до числа обов'язкових компонент (пропозиція від здобувачів 2 курсу ОС «Бакалавр» Аршакян Р. та Заїки Д.);
- дисципліна «Агроекологія» включена до числа обов'язкових компонент (пропозиція від здобувача 1 курсу ОНП «Екологія» Коплик Я. та здобувача 1 курсу ОС «Магістр» Пяткиної О.);
- до числа вибіркових освітніх компонент додано дисципліни «Герботанія», «Архітектоніка рослин», «Гідроботаніка з основами гідроекології». Це сприятиме розширення можливостей щодо вибору здобувачами дисциплін як фахового, так і фундаментального характеру (пропозиція від академічної спільноти: Жатова Г.О., Зубцова І.В., Кирильчук К.С.).

В обговоренні освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти взяли участь Баштовий М.Г. та Тихонова О.М. Вони відзначили, що представлена освітньо-професійна програма відповідає загальноприйнятим вимогам, а запропоновані зміни сприяють її змістовному та структурному поліпшенню.

Кирильчук К.С., гарант освітньо-професійної програми «Екологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, представила присутнім відповідну програму та зазначила, що освітня програма для здобувачів-магістрів 2022 року набору складена відповідно до Стандарту вищої освіти України, має унікальну складову, відповідає місії і стратегії ЗВО. У ній враховано пропозиції, що надійшли від стейкхолдерів, а саме:

- дисципліни «Методологія наукових досліджень», «Сучасні проблеми агроєкології» включені до числа обов'язкових компонент, а «Екологічні заходи регулювання агроєкосистем» та «Екологічний менеджмент та аудит» – до вибіркових (пропозиція від роботодавців: Коняєвої М.М. (представлена в анкеті для опитування щодо вдосконалення освітньо-професійної програми), Бойченка Р.В., Уварова О.М. (надані у усних повідомленнях) та пропозиція від академічної спільноти: Бондарєвої Л.М., Скляра Ю.Л.).
- до числа вибіркових освітніх компонент додано дисципліну «Вегетаційна екологія». Це пропозиція від здобувача Ярошенко Н.П., висунута за результатами її стажування та вивчення досвіду підготовки фахівців біолого-екологічного профілю в університеті Касселя (Німеччина).

Кирильчук К.С. відзначила, що загалом стейкхолдери позитивно оцінюють зміст та структуру освітньо-професійної програми магістерського рівня освіти, яка у минулому році зазнала суттєвої модифікації як із врахуванням пропозицій стейкхолдерів, так і академічної спільноти. Зокрема, проведено її модуляризацію.

В обговоренні освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти взяли участь Жатова Г.О., Коплик Я.В. Вони відзначили, що представлена освітньо-професійна програма відповідає загальноприйнятим вимогам, а запропоновані зміни сприяють її змістовному та структурному поліпшенню.

Коваленко І.М., гарант освітньо-наукової програми «Екологія» третього зазначив, що за спеціальністю 101 Екологія 23.12.2021 р. затверджено Стандарт вищої освіти, який регламентує підготовку аспірантів. Він представив освітньо-наукову програму для здобувачів 2022 року набору, складену відповідно до положень новітнього Стандарту вищої освіти України. Освітньо-наукова програма містить унікальність, відповідає місії та стратегії ЗВО, враховує галузевий, регіональний контекст, а також тенденції розвитку спеціальності й ринку праці.

В обговоренні освітньо-професійної програми третього рівня вищої освіти взяли участь Онопрієнко В.П., Коршикова К.О., Новікова А.В. Вони відзначили, що представлена освітньо-наукова програма відповідає вимогам щодо забезпечення підготовки висококваліфікованих науковців-екологів.

За результатами одностайного голосування

УХВАЛИЛИ:

1. Врахувати пропозиції, висунуті стейкхолдерами щодо освітніх-програм «Екологія» першого-третього рівнів вищої освіти.

2. Освітньо-професійну програму «Екологія» для здобувачів 2022 р. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, сформовану з врахуванням висунутих стейкхолдерами пропозицій, схвалити та рекомендувати для розгляду на кафедрі екології та ботаніки

3. Освітньо-професійну програму «Екологія» для здобувачів 2022 р. другого (магістерського) рівня вищої освіти, сформовану з врахуванням висунутих стейкхолдерами пропозицій, схвалити та рекомендувати для розгляду на кафедрі екології та ботаніки

4. Освітньо-наукову програму «Екологія» для здобувачів 2022 р. третього рівня вищої освіти, сформовану з врахуванням новітнього (2021 р.) Стандарту вищої освіти, схвалити та рекомендувати її для розгляду на кафедрі екології та ботаніки

Гарант освітньо-професійної програми «Екологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

В.Г.Скляр

Гарант освітньо-професійної програми «Екологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти

К.С. Кирильчук

Гарант освітньо-наукової програми «Екологія» третього рівня вищої освіти

І.М. Коваленко